

Generelle forretningsvilkår for tjenester levert av KPMG Norge

Disse **Generelle forretningsvilkår** utgjør, sammen med et **Engasjementsbrev med vedlegg, KPMGs Engasjementskontrakt** for utførelse av våre tjenester. De Generelle forretningsvilkårene står tilbake for særskilte vilkår fastsatt i Engasjementsbrevet med vedlegg.

De nedenfor nevnte ord og uttrykk har i Engasjementskontrakten følgende betydning:

Med **KPMG** eller **KPMG NORGE** (eller avledninger) menes i denne sammenheng alle KPMG-selskap i Norge, herunder KPMG AS (org. nr. 935 174 627), KPMG Law Advokatfirma AS (org. nr. 912 056 880), KPMG Regnskapsservice AS (org. nr. 923 070 559) og KPMG Tax AS (org. nr. 966 429 526).

Engasjementsteamet: KPMGs partnere og ansatte som er involvert i levering av tjenester som blir angitt i Engasjementsbrevet.

KPMG Personell: Partnere eller andre ansatte i KPMG og andre KPMG-selskaper.

Selskapet: Det som angis som kunde i Engasjementsbrevet. Selskapet omfatter også dettes ledelse og styre. Begrepet gjelder så langt det passer for kunder som er fysiske personer eller det offentlige.

Tjenestene: De tjenester som KPMG etter Engasjementskontrakten skal yte Selskapet.

1 Engasjementet - gjennomføring

- 1.1 KPMG vil i Engasjementsbrevet alltid angi en person som er ansvarlig for levering av Tjenestene. Selv om KPMG angir enkeltpersoner som deltakere i Engasjementsteamet, har KPMG ved behov rett til å erstatte disse med andre personer under forutsetning av at dette ikke skal medføre kvalitetsforringelse av Tjenestene eller ekstra kostnader for Selskapet.
- 1.2 Engasjementet er definert ut fra de spesifikasjoner som er beskrevet i Engasjementskontrakten. Dersom det i praksis viser seg at det foreligger uforutsette forhold og at disse i ikke vesentlig grad vil påvirke innholdet i og/eller omfanget av oppdraget, har KPMG rett til å kreve reforhandlet de berørte deler av Engasjementskontrakten.
- 1.3 KPMG er ikke forpliktet til å oppdatere råd, anbefalinger eller vurderinger som følge av omstendigheter inntruffet etter at KPMG har levert Tjenestene eller etter at oppdraget på annen måte er avsluttet.
- 1.4 Selskapet kan kun basere seg på endelige leveranser og ikke utkast til leveranser.
- 1.5 Dersom Selskapet hevder at Tjenestene er mangelfulle, kan KPMG kreve å rette eventuelle mangler, med mindre retting er utenkelig.

2 Bruksrestriksjoner, opphavsrett

- 2.1 Vurderinger, råd eller anbefalinger fra KPMG skal kun være til Selskapets eget interne bruk. Selskapet forplikter seg til ikke å referere eller overlevere til tredjemann, råd, vurderinger eller anbefalinger som KPMG har gitt, uten KPMGs skriftlige forhåndssamtykke, med mindre Selskapet er lovpålagt å overlevere slik informasjon til tredjemann. Det samme gjelder det Selskapet gjennom Tjenestene får vite om KPMGs ideer, konsepter, modeller, informasjon, know-how, metodikk mv. Ved leveranse av skattetjenester til Securities and Exchange Commission ("SEC")registrerte revisjonskunder og deres tilknyttede selskap (som definert av SEC), eller USA-relatert skattetjenester til andre kunder, gjelder ikke bruksrestriksjonen i dette punkt 2.1. SEC-registrerte revisjonskunder som mottar skatterådgivning av KPMG, plikter også å informere KPMG om konfidensialitetsklausuler eller bruksrestriksjoner pålagt av eventuelle andre skatterådgivere dersom slike klausuler har innvirkning på de transaksjoner eller saksforhold som KPMGs skatterådgivning gjelder.
- 2.2 Selskapet skal holde KPMG skadesløs for tap, skade eller omkostning som måtte påløpe som følge av mislighold fra Selskapets side på dette punktet. Dette punkt 2.2 gjelder ikke i den utstrekning det strider mot Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB)s eller SECs uavhengighetsregler.
- 2.3 Selskapet kan fritt benytte de dokumenter og det materiell de særskilt har betalt for å få utviklet, med de begrensninger som følger av punkt 2.1-2.2. KPMG beholder imidlertid opphavsretten og alle andre immaterielle rettigheter til materiale som overleveres Selskapet, uansett innhold og medium. KPMG har også alle rettigheter til ideer, konsepter, modeller, informasjon, know-how og lignende som fremkommer eller er utviklet i tilknytning til Tjenestene.
- 2.4 KPMG har rett til å benytte anonymiserte opplysninger om Tjenestene til interne opplæringsformål, kunnskapsforvaltning og eventuell markedsføring.

3 Selskapets ansvar

- 3.1 Selskapet er ansvarlig og skal stille til rådighet for KPMG alle de ressurser og bidrag som er en forutsetning for gjennomføring av oppdraget innen avtalt tidsramme. I praksis betyr dette at Selskapet selv er ansvarlig for at fullstendig og relevant underlagsmateriale er fremlagt for KPMG. Selskapet plikter derfor å gi Engasjementsteamet ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon som er nødvendig for å kunne utføre oppdraget. Dette gjelder selv om KPMG er valgt revisor og/eller har bistått Selskapet med beslektede tjenester og følgelig sitter med kunnskap og informasjon om Selskapet forøvrig. Det forventes at ressurspersoner hos Selskapet avsetter tilstrekkelig tid til å bidra til nødvendig informasjonsinnhenting.
- 3.2 Selskapet skal også holde KPMG løpende informert om forhold og eventuelle endrede forutsetninger som kan ha innvirkning på utførelsen av oppdraget.
- 3.3 Selskaper innestår for at det har rett til å gi KPMG de opplysninger og det materiale det overlater til KPMG og at KPMG har anledning til å benytte dette i forbindelse med utføringen av Tjenestene (herunder opplysninger omfattet av personopplysningsloven).

4 Informasjon og kommunikasjon

- 4.1 Med forbehold om vilkårene som fremgår i forretningsvilkårene, kan Engasjementsteamet ikke benytte eller formidle informasjon som er konfidensiell til tredjemann.
- 4.2 KPMG skal være berettiget til å stole på instruksjoner og informasjon fra Selskapet og har ingen plikt til å verifisere slike instruksjoner og informasjon fra noen som KPMG med rimelighet måtte kunne anta handlet på Selskapets vegne, med mindre annet følger særskilt av ufravikelig lovgivning.
- 4.3 KPMG skal kunne kommunisere med Selskapet gjennom usikrede kanaler som e-post, telefoni, telefaks, videokonferanser mv., med mindre Selskapet skriftlig og uttrykkelig anmoder KPMG om å unnlate å gjøre dette. Bruk av usikrede kommunikasjonskanaler innebærer at:
- 4.4 Begge parter anses for å ha akseptert den risiko en slik kommunikasjon medfører (herunder sikkerhetsrisikoen for at uvedkommende kan få adgang til informasjon, risiko for forvanskning av kommunikasjon og risiko for virus etc.)
- 4.5 Selskapet kan ikke holde KPMG ansvarlig for eventuelle følger av at kommunikasjonen ikke kommer frem, herunder at e-post blir avvist av KPMGs antivirussystemer.

5 Personvern

- 5.1 Behandling av personopplysninger vil skje i henhold til enhver tid gjeldende regler om behandling av personopplysninger. Med mindre annet kommuniseres opptrer KPMG som behandlingsansvarlig. Persondata vil bli benyttet på den måten som er angitt i KPMGs personvernerklæring som ligger på følgende link <https://home.kpmg.com/no/nb/home/misc/privacy.html>. Selskapet oppfordres til å formidle forannevnte personvernerklæring til sine ansatte. Personopplysninger vil kun behandles for de formål som følger av Engasjementsbrevet med vedlegg.
- 5.2 Selskapet innestår for å ha ethvert nødvendig samtykke, gitt nødvendige erklæringer og foretatt alle forhold påkrevd etter gjeldende regler om behandling av personvernopplysninger for å dele personopplysninger til KPMG i forbindelse med oppdraget. Selskapet må informere KPMG skriftlig hvis Selskapet gir KPMG særlige kategorier personopplysninger.
- 5.3 KPMG skal gjennomføre egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å beskytte mot uautorisert eller ulovlig behandling av personopplysninger eller upåregnelig tap eller ødeleggelse av, eller skade på, personopplysninger. KPMGs informasjonssystemer oppfyller de krav til informasjonssikkerhet som følger av gjeldende personopplysningslovgivning. Tilfredsstillende dokumentasjon for informasjonssikkerhet og sikkerhetsrevisjoner vil gis til Selskapet på forespørsel. Selskapet samtykker i at KPMG kan dele personopplysninger med samarbeidende KPMG-selskaper i den utstrekning det er behov for det.
- 5.4 KPMG vil beholde personopplysninger så lenge KPMGs forretningsforhold med Selskapet eksisterer eller som vi er pålagt i lov. Skriftlig korrespondanse og dokumentasjon kan bli lagret elektronisk av KPMG i inntil 10 år og deretter slettet, med mindre annet følger av lov.
- 5.5 KPMG skal behandle personopplysninger (i) for å levere Tjenestene (ii) for KPMGs rimelige forretningsformål inkludert tilrettelegging og støtte av vår forretnings- og kvalitetskontroll; og (iii) for å møte KPMGs rettslige og regulatoriske forpliktelser. KPMG kan dele personopplysninger til forretningspartnere og andre parter i forbindelse med slike formål. KPMG kan benytte seg av assistanse fra databehandlere, inkludert programvareleverandører, webhosting, backup, sikkerhet og oppbevaring. Når KPMG benytter databehandlere, inngår vi databehandleravtale for å sikre at Selskapets data blir behandlet i samsvar med relevant lovgivning og KPMGs personvernerklæring.
- 5.6 KPMG skal varsle Selskapet omgående: (i) dersom KPMG mottar en forespørsel om personopplysninger eller andre forespørsler fra den registrerte, eller om KPMG mottar et krav, klage eller anklage relatert til sin behandling av personopplysninger; (ii) når KPMG blir oppmerksom på et sikkerhetsbrudd som leder til ødeleggelse, tap eller ulovlig deling av personopplysninger i KPMGs besittelse eller kontroll.

6 Taushetsplikt

- 6.1 Engasjementsteamet og KPMG Personell er i henhold til KPMGs internasjonale regler pålagt å følge strenge regler for profesjonell taushetsplikt. Engasjementsteamet og KPMG Personell skal også overholde gjeldende norske regler om taushetsplikt dersom disse kommer til anvendelse.
- 6.2 Alle ansatte i samarbeidende KPMG-selskaper vil være underlagt KPMGs internasjonale krav til taushetsplikt. Selskapet fritar ved signering av Engasjementskontrakten KPMG fra taushetsplikten i forhold til KPMG International, samarbeidende KPMG-selskaper i Norge og medlemmer av KPMG-nettverket i utlandet og deres ansatte og/eller eksterne juridiske rådgivere, så langt det er behov for å meddele denne informasjonen som et ledd i utførelsen av det eller de oppdrag KPMG har for Selskapet, for å utføre KPMGs prosedyrer for kunde- og oppdragsvaluering (herunder for å avdekke eventuelle uavhengighet- eller interessekonflikter), utføre interne risikovurderinger og støtte kvalitet, risikostyring og profesjonelle standarder i utførelse og levering av tjenestene (herunder kvalitetsgjennomganger, for å identifisere og avbøte ethvert forhold KPMG måtte ha vedrørende kvalitet, utførelse eller relaterte risikokontrollspørsmål). KPMG kan dele konfidensiell informasjon, inkludert personopplysninger, vedrørende Selskapet med KPMG Personell eller med underleverandører og kan tillate tilgang av andre parter som fasiliterer administrasjonen av KPMGs virksomhet eller støtter KPMGs infrastruktur. Konfidensiell informasjon, inkludert personopplysninger, kan i den forbindelse bli overført, behandlet, og arkivert utenfor Norge. KPMG er ansvarlig for å bevare konfidensialitet der konfidensiell informasjon, inkludert personopplysninger, er delt med, overført til eller behandlet og arkivert av KPMG Personell, underleverandører eller andre parter.
- 6.3 Engasjementsteamet skal også følge Selskapets interne regler for sikring av konfidensiell informasjon forutsatt at Selskapet har gjort disse kjent for Engasjementsteamet.
- 6.4 Det vises til øvrige lovbestemte unntak fra taushetsplikten, herunder hvitvaskingsloven, revisorloven, konkursloven, verdipapirhandelsloven og finanstilsynsloven.

7 Interessekonflikter/uavhengighet

- 7.1 Engasjementsteamet og KPMG Personell er forpliktet til å overholde KPMGs internasjonale krav til uavhengighet. Så lenge KPMG arbeider med oppdraget, vil KPMG, så sant det er kommet til KPMGs kunnskap, konferere med berørte parter hvis gjennomføring av nye oppdrag for andre enn Selskapet kan medføre at det oppstår risiko for brudd på den profesjonelle lojalitets- eller uavhengighetsplikt.
- 7.2 Dersom et oppdrag for en tredjemann kan tenkes å være i strid med Selskapets interesser og KPMG er kjent med dette, vil KPMG konferere med berørte parter før oppdraget aksepteres.
- 7.3 For revisjonskunder: Ingen KPMG-ansatt skal ifølge revisorloven med forskrift opptre slik at det oppstår risiko for at han må revidere resultatet av egne rådgivningstjenester eller av andre tjenester, eller at det oppstår risiko for at han ivaretar funksjoner som er en del av den revisjonspliktiges beslutningsprosess. Slik risiko vil normalt foreligge dersom revisor:
  - 7.3.1 gir råd om eller er med på å utføre funksjoner eller utforme strategier eller systemer som har direkte betydning for den revisjonspliktiges regnskapstransaksjoner og avleggelse av regnskaper, samt for sentrale deler av den revisjonspliktiges interne kontrollfunksjoner,
  - 7.3.2 leverer vesentlige premisser for den revisjonspliktiges beslutninger i strategi- og budsjettarbeid, forretningsmessige disposisjoner, drift, ledelse, kontroll eller internrevisjon, eller
  - 7.3.3 over tid utfører rådgivnings- eller andre tjenester som erstatter den revisjonspliktiges manglende kapasitet og kompetanse, særlig hvis samme type bistand ytes regelmessig.
- 7.4 Dette gjelder også når revisor reelt sett utfører ledelses- og kontrolloppgaver som noen hos den revisjonspliktige har det formelle ansvaret for.
- 7.5 Ingen KPMG-ansatt kan, ifølge revisorloven med forskrift, utføre følgende oppgaver for revisjonskunder: regnskapsførsel og/eller utarbeidelse (utover teknisk utarbeidelse) av regnskaper og skattemelding med vedlegg, presentasjon av regnskaper, eller disponering av Selskapets midler/bankfullmakt.

8 Honorar og betalingsforpliktelser

- 8.1 KPMGs honorar fremgår av Engasjementsbrevet med vedlegg.
- 8.2 KPMGs Tjenester er merverdiavgiftspliktige med mindre tjenesten faller inn under merverdiavgiftslovens unntaksbestemmelser.

- 8.3 Dersom en utenforstående rådgiver er underleverandør av KPMG vil KPMG fakturere Selskapet for underleverandørens honorar i tillegg til KPMGs øvrige honorar.
- 8.4 I tillegg til honoraret vil KPMG fakturere eventuelle reiseutgifter og andre utlegg som påløper ved utførelse av oppdraget.
- 8.5 Dersom selskapet er involvert i rettslige prosesser eller er gjenstand for tilsyn fra offentlige myndigheter og KPMG pålegges å stille som vitne eller involveres på annen måte, skal Selskapet dekke KPMGs kostnader i forbindelse med dette.
- 8.6 KPMG er berettiget til løpende å fakturere Selskapet for utført arbeid. Hyppighet av fakturering skjer etter nærmere avtale nedfelt i Engasjementsbrevet.
- 8.7 Når oppdraget er avsluttet, foretar KPMG avregning og sender slutfaktura til Selskapet.
- 8.8 KPMGs fakturaer forfaller til betaling 14 dager etter fakturadato. Dersom ikke annet er avtalt vil det ved utstedelse av faktura påløpe et gebyr på kr. 75.
- 8.9 Selskapet har ikke rett til å gjennomføre motregning i KPMGs tilgodehavender med krav som Selskapet har eller mener å ha mot KPMG, herunder prisavslagskrav.
- 8.10 Dersom KPMGs honorarer og omkostninger ikke er rettidig innbetalt, vil KPMG beregne lovbestemt forsinkelsesrente av de forfalte beløp.
- 8.11 Dersom oppdraget termineres, er KPMG, uansett termineringens årsak, berettiget til å motta honorarer for utført arbeid med tillegg av dekning for omkostninger og utlegg.
- 8.12 Dersom ikke annet er avtalt, reguleres faste honorarer årlig med virkning fra 01.09 tilsvarende årsveksten i SSB for månedslønn i næring for forretningsmessig tjenesteyting. Dersom det er avtalt honorar etter medgått tid, gjelder den til enhver tid gjeldende timesats.

9 Dokumentasjon av identitet

- 9.1 I henhold til Lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering m.v. (hvitvaskingsloven) med forskrift er KPMG berettiget til å anmode Selskapet, herunder dets styre og ledelse, om å dokumentere sin identitet. KPMG kan om nødvendig gjennomføre en identitetskontroll i forbindelse med fornyelse av eksisterende eller inngåelse av nye Engasjementskontrakter.

10 Forholdet til tredjemann og overdragelse

- 10.1 Engasjementskontrakten gir ingen rettigheter til tredjemann. Ingen tredjemann skal kunne påberope seg bestemmelser i Engasjementskontrakten som direkte eller indirekte kan forstås å gi tredjemann en rett.
- 10.2 Ingen av partene skal ha rett til å overdra rettigheter og forpliktelser etter Engasjementskontrakten til tredjemann uten den annen parts skriftlige forhåndssamtykke.

11 KPMG og Engasjementsteamets ansvar og ansvarsbegrensning

- 11.1 Ansvarsbegrensningene i dette punkt gjelder bare så lenge de ikke strider mot ufravikelig lov. Ansvarsbegrensningene gjelder heller ikke for revisjon, begrenset revisjon og avtalte kontrollhandlinger utført under PCAOB -standarder eller andre standarder i forbindelse med regnskap som skal gjøres formelt tilgjengelig for SEC.
- 11.2 KPMG og Engasjementsteamets samlede ansvar er begrenset til Selskapets direkte tap.
- 11.3 KPMG og Engasjementsteamets (herunder ansvarlig partners) samlede ansvar skal uansett være begrenset til et beløp tilsvarende fem (5) ganger det honoraret (eksklusive merverdiavgift) som er fakturert for de konkrete tjenester som kravet relaterer seg til.
- 11.4 KPMGs og Engasjementsteamets eventuelle ansvar for feil i forbindelse med den tekniske utfyllingen av skattemelding med vedlegg omfatter kun ilagt tilleggsskatt i den utstrekning feilen skyldes KPMGs handlinger eller unnlatelser. Begrepet "skattemelding med vedlegg" omfatter alle oppgaver som inngis til offentlige myndigheter i medhold av ligningsloven og skattebetalingsloven. KPMG har ikke i noe tilfelle ansvar for økt skattebelastning som følge av feil i de innsendte skattemelding med vedlegg. Ansvar for ilagt tilleggsskatt er også beløpsmessig begrenset til 5 ganger det honorar (eksklusive merverdiavgift) som er fakturert for arbeidet med teknisk utfylling av skattemelding med vedlegg for det aktuelle ligningsåret.
- 11.5 For attestasjonsoppgaver til offentlige myndigheter m.v. knyttet til Næringsoppgave og Lønns- og pensjonskostnader (skattemelding med vedlegg), kostnadsrefusjoner, tilskudd, skattelempning og lignende (herunder Skattefunn), vil KPMG og Engasjementsteamet ikke ha ansvar for skattekonsekvenser eller andre tap knyttet til at refusjons- eller tilskuddskravet ikke er i henhold til gjeldende regler.
- 11.6 Med mindre det er særskilt avtalt at eksterne rådgivere er underleverandører av KPMG, har ikke KPMG ansvar for råd og/eller opplysninger gitt av andre enn KPMG Personell, selv om KPMG har formidlet kontakt med eksterne rådgivere. Dersom KPMG benytter andre KPMG-selskaper i utlandet som underleverandør, kan Selskapet kun fremme krav mot KPMG i Norge ved mislighold som skyldes underleverandøren.
- 11.7 Ansvarsbegrensningene i dette punkt gjelder tilsvarende dersom KPMG blir holdt ansvarlig for tap forårsaket av underleverandører.

12 Force Majeure

- 12.1 Dersom det inntreffer en hendelse utenfor en parts kontroll som han ikke burde ha forutsett da Engasjementskontrakten ble inngått, og som han heller ikke med rimelighet kan ventes å overvinne eller avverge virkningen av, skal den annen part straks varsles. Dersom en slik hendelse inntreffer, skal partenes forpliktelser utsettes inntil de forhold som forhindrer partenes ytelse er endret eller falt bort slik at ytelsene kan presteres. Det foreligger ikke mislighold dersom det foreligger Force Majeure.

13 Terminering av Engasjementskontrakten

- 13.1 Engasjementskontrakten løper inntil ny Engasjementskontrakt signeres av begge parter eller Engasjementskontrakten termineres på annen måte.
- 13.2 Med mindre annet er avtalt har KPMG og Selskapet når som helst rett til å si opp Engasjementskontrakten med virkning 30 dager fra det tidspunkt KPMG eller selskapet mottar skriftlig melding om dette. For revisjonskunder følger Selskapets rett til å terminere Engasjementskontrakten av aksjeloven/allmennaksjeloven kap. 7. KPMGs rett og plikt til å fratre som revisor følger av revisorloven § 7-1.
- 13.3 Ved terminering av oppdrag, vil Engasjementskontrakten, med mindre Selskapet har meddelt skriftlig at alle oppdrag er terminert, fortsatt gjelde så langt den passer for alle andre oppdrag som løper på oppsigelsestidspunktet.
- 13.4 KPMG kan terminere oppdraget dersom det oppstår konflikt med gjeldende uavhengighetsregler

14 Lovvalg og verneting

- 14.1 Engasjementskontrakten er regulert av norsk rett. Eventuelle tvister som springer ut av Engasjementskontrakten skal avgjøres ved de ordinære domstoler. KPMGs hjemting skal være verneting.